

פח: השוכר את הפועלים פרק שביעי בבא מציעא

כה א מיי פ"ג מהל'
מעשר הלכה ה (טור)
י"ד סי' שלא סעי' פטו':
ב ב מיי שם הלכה ז
[טושי"ע י"ד סי' שלא
סעי' פא]:
ב ג מיי פ"ג מהל'
שטרות ה' ז סמג
עשין לא טושי"ע ח"מ סי'
שלא סעיף א':
ב ד ה מיי פ"ג מהל'
מעשר ה' ה [טושי"ע
י"ד סי' שלא סעי' פג]:
ב ה ו טושי"ע ח"מ סי'
שלא סעיף א':
ל ז מיי פ"ג מהל'
שטרות הלכה ה סמג
לאחן קפד טושי"ע ח"מ סי'
שלא סעיף א':

מאי לאו משיפקו בשדה. לא מלי לשנויי מדרבנן הוי כדמוכח
בסוף המביא [כדי יין] (גי'ה דף לה.) דאפי' מדרבנן לא
קבע בגמר מלאכה לחודה דבית גמר מלאכה צעינן שבת וחזר
ומקח לקצוע ואם תאמר דאפריך מיניה לר' ינאי ור' יוחנן תקשה
מיניה על המשנה שמצריכה חזר אחר
גמר מלאכה בסוף המביא כדי יין
(שם) וי"ל דהוה מלי למימר וליטעמינן
אי נמי דשמה קישורין ודלועין בני
גורן נינהו כמו חטין ושעורים ולכן
אין קשה על המשנה דמצריכה חזר
דאיכא לאוקמה צמידי דלאו בני גורן
ולא פריך אלא על ר' ינאי ור' יוחנן
דאפילו צחטין ושעורים מצריכי חזר
ולצטוף כי משני אי צבית אימא
דצבי ינאי לא מיירי אלא צויתים
וענבים משני נמי פירכא דהכא:
לא משיפקו בבית. אין לפרש
משיפקו צבדה ואחר כך
הכניסן לבית דהא ליטנא לא משמע
הכי ועוד דפריך עד שיפקו מיציעי
ליה פירוש דהוה משמע דאפילו
הכניסו צבית אינו חייב צמעער
עד שיפקו אלמא ה"פ משיפקו
צמון צבית ומימה כיון דהכניסו
לבית קודם גמר תקנה אמאי חייבים
מ"ש ממכניס תבואה צמון שלה
דלמר ר' אשעיא (פסחים דף טו.)
דפטור מן המעשר ואין לומר דהא
דקאמר רבי אשעיא כדי שתהא
צביתו אולתה ופטורה מן המעשר
היינו קודם מירוח דל"כ אין זו
הערמה ועוד כפ"ק דפסחים (דף טו.)
וה"פ פריך ואין ספק מוילא מידי
ודאי (והתנן) [והתניא] חזר שמת
והניח מגורה מליאה פירות אפילו
הם בני יומן הרי הם צחוקת ממוקנין
(דחוקה על חזר) כו' והא התם
דודאי טבל ספק עשרינהו ספק לא
עשרינהו קאחתי ספק ומוילא מידי
ודאי ומשני התם ספק וספק הוא
דאינור עבד כדר' אשעיא ואם
היה כריך לעשרינהו אחר מירוח
מאי קאמר דאפילו עבד כר' אשעיא
השתא שהם ממורחים חייב צמעער
ואמאי הוה צחוקת ממוקנין ויש לומר
דודאי חטין ושעורין שדרכן למרחן
צבדה ולהכניס לבית ממורחים אין
מחויבים צמעער אלא כ' ראו פני
הצית ממורחים אבל קישורין ודלועין
רגילות להכניסן צבית עם הפיקוס:
עד שיפקו מיבעי ליה. וכן דייק
בסוף פרק ארבע מיתות
(פסהדרין דף סו.) עד שתהא
נערה (א) מיציעי ליה ואם תאמר
שלהי ר' ישמעאל צע"ז (דף טו.) ושם
ד"ה ר"ע דלמר ר' עקיבא משיקפה
עד שיקפה מציעי ליה לאפוקי מתנא

מאי לאו משיפקו בשדה. לא מלי לשנויי מדרבנן הוי כדמוכח
בסוף המביא [כדי יין] (גי'ה דף לה.) דאפי' מדרבנן לא
קבע בגמר מלאכה לחודה דבית גמר מלאכה צעינן שבת וחזר
ומקח לקצוע ואם תאמר דאפריך מיניה לר' ינאי ור' יוחנן תקשה
מיניה על המשנה שמצריכה חזר אחר
גמר מלאכה בסוף המביא כדי יין
(שם) וי"ל דהוה מלי למימר וליטעמינן
אי נמי דשמה קישורין ודלועין בני
גורן נינהו כמו חטין ושעורים ולכן
אין קשה על המשנה דמצריכה חזר
דאיכא לאוקמה צמידי דלאו בני גורן
ולא פריך אלא על ר' ינאי ור' יוחנן
דאפילו צחטין ושעורים מצריכי חזר
ולצטוף כי משני אי צבית אימא
דצבי ינאי לא מיירי אלא צויתים
וענבים משני נמי פירכא דהכא:
לא משיפקו בבית. אין לפרש
משיפקו צבדה ואחר כך
הכניסן לבית דהא ליטנא לא משמע
הכי ועוד דפריך עד שיפקו מיציעי
ליה פירוש דהוה משמע דאפילו
הכניסו צבית אינו חייב צמעער
עד שיפקו אלמא ה"פ משיפקו
צמון צבית ומימה כיון דהכניסו
לבית קודם גמר תקנה אמאי חייבים
מ"ש ממכניס תבואה צמון שלה
דלמר ר' אשעיא (פסחים דף טו.)
דפטור מן המעשר ואין לומר דהא
דקאמר רבי אשעיא כדי שתהא
צביתו אולתה ופטורה מן המעשר
היינו קודם מירוח דל"כ אין זו
הערמה ועוד כפ"ק דפסחים (דף טו.)
וה"פ פריך ואין ספק מוילא מידי
ודאי (והתנן) [והתניא] חזר שמת
והניח מגורה מליאה פירות אפילו
הם בני יומן הרי הם צחוקת ממוקנין
(דחוקה על חזר) כו' והא התם
דודאי טבל ספק עשרינהו ספק לא
עשרינהו קאחתי ספק ומוילא מידי
ודאי ומשני התם ספק וספק הוא
דאינור עבד כדר' אשעיא ואם
היה כריך לעשרינהו אחר מירוח
מאי קאמר דאפילו עבד כר' אשעיא
השתא שהם ממורחים חייב צמעער
ואמאי הוה צחוקת ממוקנין ויש לומר
דודאי חטין ושעורין שדרכן למרחן
צבדה ולהכניס לבית ממורחים אין
מחויבים צמעער אלא כ' ראו פני
הצית ממורחים אבל קישורין ודלועין
רגילות להכניסן צבית עם הפיקוס:
עד שיפקו מיבעי ליה. וכן דייק
בסוף פרק ארבע מיתות
(פסהדרין דף סו.) עד שתהא
נערה (א) מיציעי ליה ואם תאמר
שלהי ר' ישמעאל צע"ז (דף טו.) ושם
ד"ה ר"ע דלמר ר' עקיבא משיקפה
עד שיקפה מציעי ליה לאפוקי מתנא

קמא דלומר משיד לזור ויש לומר דהתם ליכא למיטעי כי הכא אי נמי התם נקט משיקפה לאפוקי ממ"ד דתניא צתה הכי משישלה
ומשישלה אמא לאפוקי תוסס בן ארבעים יום א"נ אידי דתנא משיד לזור לכן נקט צבולהו כן:
כי קאמר רבי ינאי ביהתים וענבים דלאו בני גורן נינהו. ואע"ג דמירוש ויזנה כתיב (דברים ז) והיינו לאחר שדרכן לעשותם יין
ושמן ר' ינאי מיירי צשאין דעתו לדרכן אלא לאוכלן כך דחייב לעשר מן התורה צבאית פני הצית אע"ג דצפסקו לא מנינו אלא
מירוש ויזנה אבל דגן אין רגילות לאוכלו צצבילים ולכן לא מחייב לעשר אלא עד שמתרח:
ומה שור שאינו אוכל במחומר. צצמסקנא דריש דשור אוכל צצמחזר והשתא אחתי לא מסיק אדעתיה וצלאו הכי לא קאי האי ק"ו
(א) ואם תאמר אמאי עבד *ק"ו שאינו אמת לפי המסקנא הוה ליה למיעבד ק"ו ומה שור שאי אמת מצווה להחיותו אוכל כו'
ויש לומר דניחא ליה לעשות קל וחומר מאכילה צצעת מלאכה צצא ללמוד:

קמא דלומר משיד לזור ויש לומר דהתם ליכא למיטעי כי הכא אי נמי התם נקט משיקפה לאפוקי ממ"ד דתניא צתה הכי משישלה
ומשישלה אמא לאפוקי תוסס בן ארבעים יום א"נ אידי דתנא משיד לזור לכן נקט צבולהו כן:
כי קאמר רבי ינאי ביהתים וענבים דלאו בני גורן נינהו. ואע"ג דמירוש ויזנה כתיב (דברים ז) והיינו לאחר שדרכן לעשותם יין
ושמן ר' ינאי מיירי צשאין דעתו לדרכן אלא לאוכלן כך דחייב לעשר מן התורה צבאית פני הצית אע"ג דצפסקו לא מנינו אלא
מירוש ויזנה אבל דגן אין רגילות לאוכלו צצבילים ולכן לא מחייב לעשר אלא עד שמתרח:
ומה שור שאינו אוכל במחומר. צצמסקנא דריש דשור אוכל צצמחזר והשתא אחתי לא מסיק אדעתיה וצלאו הכי לא קאי האי ק"ו
(א) ואם תאמר אמאי עבד *ק"ו שאינו אמת לפי המסקנא הוה ליה למיעבד ק"ו ומה שור שאי אמת מצווה להחיותו אוכל כו'
ויש לומר דניחא ליה לעשות קל וחומר מאכילה צצעת מלאכה צצא ללמוד:

גידולי

עשר טעור ואלתה. מרי קראי דסמיכי להדדי: **אלא כנפשא למאי**
אתא. הואיל וגזי לוקח נמי פטור פועל ל"ל קרא: **אם חסמה.**
קצת דמיס שלא לאכול או צחוקה: **פטור.** מלאו דלא מחסום:
ולא תילק מינה לחיובא מקל וחומר כדלקמן: **אינהו גורנין של**
פירות למעשרו. שיהא קרוי גורן
וגמר מלאכה לאסור צהן אכילת
עראי: **משיפקו.** (מפרש צצמסכת
צ"לה) משינטל פיקס שלהן והוא
פרח הגדל צצראשו ודבוק צו ולאחר
זמן הוא נופל צצלוש: **עד שיפקו**
מיציעי ליה. הואיל ולאשמועינן אמא
דאף צית אינו קוצע עד שיפקו
הכי איציעי ליה למיתני והשתא דתניא
משיפקו לאשמועינן אמא דמשיפקו
נמחייבו צכל מקום שהן: ה"ג **גורנו**
למעשר להסחיבו עליו משום טבל
משגימר מלאכהו ואינו גמר מלאכהו
מלאכה הכנסתו: מאי לאו צצדה.
ומאי הכנסתו צצירתו ואסיפתו לכרי
ו לשום כיוס: **לא הכנסתו לניס.**
ולשון כניסה הוא: **כי קאמר ר' ינאי.**
דצית קוצע: **צענבים וויס.** העומדין
לאכילה ואף הן צכלל תבואה ומעשר
שלהן מן התורה וכיון דלאו בני גורן
נינהו כניסתן לבית קוצעתן שאין
להם קציעות אחר: **אבל חטין וכו'.**
והדלמר צצלמא (פסחים דף טו.) גבי
חצר שמת והניח מגורה מליאה פירות
מעיקרא אימור דלא טבול כרבי
אשעיא דלמר אדם מערים על
תבואתו וכו' לית ליה האי מירוצא
אלא אפי' צצחטין ושעורין נמי
אמרה רבי ינאי: **שור צצלוש.** לא
מחסום שור צציוס: **שאינו אוכל**
צצחזר. כלומר דלא אשכחן ליה
צצדיא: **שאסא מצווה להחיותו.** ומי
אחך עמך: **קמה קמה.** כי תבא
צצמת רעך על קמת רעך: **לכסף.**
לשאת הענבים וחזריו צצרין דהוה
מלאכהו צצלוש: **אדם שאינו אוכל**
צצלוש. כלומר דלא אשכחן קרא
צצדיא: **אם אינו ענין לאדם**
צצחזר. דמחד מינייהו נפקא:
מכדי

הגהות הב"ח
(א) תוס' ד"ה עד וכו'
עד שתהא נערה אינו
חייב אלא על נערה
מציעי ליה:

גליון הש"ס
תוס' ד"ה ומה וכו' ק"ו
שאינו אמת. עין קידושין
דף טו ע"ג מוס' ד"ה
א"כ יגאלנה ועין צצשי'
צצטת דף כ"א ע"א ד"ה
שאנו טעון:

מוסף רש"י
איזהו גורן למעשרות.
לעיל מינה איירי צצפירות
וקאמר אימתי גמר מלאכהו
ליקבע למעשר (ביצה י"ג).
משיפקו. משניטל פיקס
שלהן והוא כמין פרח
צצראשו כמו שיש צצמפוסים
ויפול מאליו צצמחזר
(שם).

(א) [לקמן צצג.] (ב) צציה יג:
מעשרות פ"א [מ"ה].
(ג) ע"י מוס' וצחוס טו:
ד"ה כל מדה ומוס' מולין
כו: ד"ה ומהא, (ד) וצברים
כה, (ה) וצמ' צציה לא
מלאחי מפורש רק צצוגין
דהכא מפורש מפי ר' אפי
ק"ו (ו) וצ"ל לשון וכו'יה
צצפוי" ע"י רש"י,
(ז) וצברים כה, (ח) כ"ז
נראה מיומא, (ט) וע"י מוס'
קידושין טו: צציה אמר
קלאו].

הגהות הב"ח
(א) תוס' ד"ה עד וכו'
עד שתהא נערה אינו
חייב אלא על נערה
מציעי ליה:

גליון הש"ס
תוס' ד"ה ומה וכו' ק"ו
שאינו אמת. עין קידושין
דף טו ע"ג מוס' ד"ה
א"כ יגאלנה ועין צצשי'
צצטת דף כ"א ע"א ד"ה
שאנו טעון:

מוסף רש"י
איזהו גורן למעשרות.
לעיל מינה איירי צצפירות
וקאמר אימתי גמר מלאכהו
ליקבע למעשר (ביצה י"ג).
משיפקו. משניטל פיקס
שלהן והוא כמין פרח
צצראשו כמו שיש צצמפוסים
ויפול מאליו צצמחזר
(שם).